

Problemes i solucions als reptes actuals de les entitats

La conjuntura econòmica actual fa que moltes entitats tinguin problemes per poder dur a terme els seus projectes i que, alhora, es vegin obligades a replantejar la manera d'afrontar el millor possible els reptes que se li presenten a la seva gestió.

A la **I Trobada anual d'entitats del Club de Suport** que es va celebrar el passat dia 5 d'octubre a Barcelona es va comptar amb un **espai de participació de les entitats assistents** que, dividides en grups, van reflexionar plegades sobre els principals reptes i dificultats relacionades amb la gestió associativa i de fundacions.

En aquest recurs es pot trobar un recull de les idees que van sorgir a partir dels grups de treball, i d'alguns suggeriments respecte a com afrontar les dificultats de la millor manera possible.

1. Impacte de la crisi a les entitats sense ànim de lucre
2. Reptes i preocupacions
3. Propostes per trobar solucions
4. Més informació

1. Impacte de la crisi a les entitats sense ànim de lucre

En l'**actual situació de crisi econòmica, el sector de les entitats no lucratives és un dels primers que en noten els efectes de manera directa**. Això succeeix per, principalment, **dues raons**:

- Totes les entitats que treballen temes socials i de cooperació estan veient com **s'incrementen les demandes de serveis i atenció per part dels beneficiaris** de la seva acció social.
- L'**escàs marge de maniobra econòmic** amb què habitualment treballen les entitats els impedeix fer-se cap "coixí" que pugui alleujar l'impacte que els suposa la disminució del finançament (quotes socials i donacions privades, Administració Pública tant en subvencions com en contractes, ingressos procedents d'empreses, per prestació directa de serveis, etc.) i l'augment de la demanda en el seu dia a dia.

La reducció del pressupost està comportant que **les activitats de les entitats es concentrin en aquelles que estan directament relacionades amb la seva missió fundacional**, per la qual cosa es disminueix la dedicació envers aquelles altres que no aporten aquest valor afegit.

2. Reptes i preocupacions

Els **principals reptes i preocupacions** que es van detectar per part de les entitats en el transcurs de la Trobada van ser:

- **Disminució** en general **de les fonts de finançament** que provoca una davallada dels ingressos totals de les entitats.
- **Necessitats de tresoreria i liquiditat** causades per la disminució de les fonts de finançament, per la incertesa en les previsions de cobrament i per

la dificultat per obtenir crèdit per part de les entitats bancàries.

- **Excés del grau de dependència financera** que tenen les entitats **de les Administracions Públiques** que, en la situació actual, ha portat a moltes d'elles a pràcticament el col·lapse.
- Preocupació per la **dificultat** que suposa **complir amb totes les obligacions legals de les entitats** relatives a la gestió econòmica (comptabilitat, fiscalitat, justificació de subvencions, rendició de comptes,...) i jurídica i laboral (protecció de dades, prevenció de riscos laborals, assegurances obligatòries, LISMI,...).
En alguns casos, fins i tot costa convèncer els socis o membres dels òrgans de govern de l'entitat de la necessitat de destinar recursos a complir amb totes aquestes obligacions. Hi ha la percepció que no és fàcil saber exactament quines obligacions té l'entitat i, alhora, que es dona un excés de rigidesa en la legislació, que no distingeix entre el Tercer Sector i el sector lucratiu.
- **Necessitat de professionalització del personal** d'atenció directa i també del personal que s'ocupa de la gestió de l'entitat: costa molt "traduir" la informació que proporciona la comptabilitat per fer-la comprensible per a les persones que no tenen coneixements tècnics en aquesta matèria.
A més, hi ha la sensació generalitzada entre els professionals del sector que es té un **excés de càrrega de feina**, derivada en la majoria dels casos de la manca de recursos per poder contractar més personal.
- Necessitat de **garantir l'estabilitat del projecte**, atès que les necessitats que s'estan cobrint per part del Tercer Sector són permanents en el temps i les entitats necessiten estabilitat per poder respondre-hi.
- **Cerca i estímulo del voluntariat i la base social**. Es percep que cada cop hi ha un nombre menor de voluntaris i que, en general, la implicació d'aquests en el projecte és menor. Pel que fa als socis, en molts casos la crisi fa que es produeixin baixes entre aquest col·lectiu.
- Necessitat de **tenir un pla estratègic** que permeti a l'entitat plantejar la seva missió i el seu futur en un mitjà o llarg termini. Dins d'aquesta mateixa línia, va sorgir la idea de la utilitat de tenir definit un quadre de comandament dins de l'entitat, i d'implementar sistemes de gestió amb qualitat que garanteixin que els processos que duu a terme l'entitat en el seu treball del dia a dia són els òptims. dins de les seves possibilitats.
- Necessitat de tenir una **estratègia de màrqueting i pla de comunicació** per poder tenir eines que els permetin donar-se a conèixer, cercar nous socis, clients o suports, etc.
- **Baix nivell de participació en les xarxes d'entitats** o entitats de segon nivell (com ara les federacions). En alguns casos, el treball en xarxa és percebut per les entitats com una certa "competència".
- **Necessitat de tenir proveïdors que treballin amb el Tercer Sector** (a causa de la seva especialització) o bé que pertanyin a aquest mateix sector o si més no, que tinguin una certa coherència amb els nostres valors.

3. Propostes per trobar solucions

Tot i que, evidentment, no es van poder trobar solucions "màgiques" que permetin arreglar una situació que ve donada principalment per factors aliens a les entitats, aquestes varen ser capaces d'aportar algunes idees i propostes per poder tenir millors expectatives de futur pel sector.

Algunes d'aquestes idees i propostes van ser:

- Per minimitzar l'impacte de la disminució dels ingressos, **cal fer accions de contenció de la despesa**. Fer una prioritització del que realment és necessari gastar i restringir tot allò que sigui prescindible.
- En la gestió de la tresoreria, cal fer una **previsió i control de gestió que sigui ajustada a les possibilitats reals de les dates de cobrament**. Cal aplicar un cert sentit de prudència en la previsió, i si es preveu un trencament de tresoreria (tenir un saldo negatiu en un moment donat), negociar amb temps amb les entitats bancàries per obtenir una línia de crèdit en les millors condicions possibles.
També **cal tenir una cura especial en les justificacions de les subvencions** per evitar retards en els cobraments, i prioritzar a l'hora de fer els pagaments: negociar terminis tan llargs com sigui possible amb els proveïdors, etc.
- Mirar de **cercar noves fonts de finançament** que permetin **disminuir el grau de dependència de les Administracions Públiques**. Com més diversificades estiguin aquestes fonts de finançament, millor.
- Pel que fa a la **interpretació de la informació comptable oficial**, cal dissenyar sistemes per "traduir" les dades a un llenguatge comprensible per tothom de la forma més automàtica possible, ja que entendre aquesta informació és imprescindible per a la correcta presa de decisions. Probablement, a l'entitat li caldrà ajut extern per dissenyar i implantar el sistema.
- Per poder garantir l'estabilitat dels projectes, **cal mirar d'obtenir** sempre que sigui possible **convenis pluriennals** amb les Administracions Públiques.
- En l'àmbit de **gestió de les persones**, **cal mantenir la coherència amb els valors de l'entitat en temps de dificultats econòmiques**, quan aquesta es veu obligada a comunicar decisions complicades com ara acomiadaments, reduccions de sous, etc.
Pel que fa als voluntaris, **cal millorar la cerca de voluntariat i base social i treballar la seva vinculació amb el projecte**, formar-los i fer-los sentir participants per fidelitzar-los.
- Es considera com a **necessari integrar-se en les diverses xarxes existents en el sector** per aprofitar millor els recursos i sinèrgies que es generin per solucionar problemes comuns a tots els àmbits, però en especial en l'àmbit de la gestió de l'entitat: serveis especialitzats mancomunats (a nivell jurídic, de gestió laboral o comptable i fiscal, assegurances, projectes, altres serveis professionals,...)
També serà molt positiu **fomentar i participar en trobades amb altres entitats** d'un àmbit similar per posar en comú coneixements, estratègies i maneres de fer les coses.

- En l'àmbit de **gestió de la qualitat**, cal fer veure a l'organització la **necessitat d'implementar aquests sistemes**, ja que sovint són vistos com a simple burocràcia, però no obstant sempre serveixen per millorar.

Visita el reportatge sobre el II Congrés Europeu del Voluntariat.

4. Més informació

Visita el reportatge sobre el II Congrés Europeu del Voluntariat

Dóna la teva opinió sobre aquest tema al Congrés Obert